

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTEYEN :

VEKİLİ : Av. Oya Öznur
UETS:16117-11177-92408

DAVALI : Sağlık Bakanlığı / ANKARA
UETS:35756-76579-89740

VEKİLİ :

İSTEMİN KONUSU : Davacı tarafından, estetik ve kozmetik uygulamaları sertifikalı eğitim programına katılım için yapılan başvurusunun reddine ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan ve Sağlık Bakanlığının 19/03/2025 tarihli ve E.99910406-799-271649630 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe konulan 79 Standart Numaralı Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programının 5. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*kamu görevinden yasaklı olmayan*" ibaresinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Davacı tarafından, iş yeri hekimliği sertifikasına sahip olduğu, halihazırda özel kuruluşlarda iş yeri hekimi olarak çalıştığı, Devlet hizmeti yükümlüğünü tamamladığı, 2016 yılında kamu görevinden çıkarıldığından bahisle sertifikalı eğitim programına katılımının engellendiği, sertifikalı eğitim programına katılan hekimlerin, kurs ücretlerini peşin olarak ödeyecekleri ve kurs süresince herhangi bir maaş veya ödenek almayacakları, eğitimin verileceği merkezlerinde sadece kamu kurum ve kuruluşları olmadığı, özel hastaneler, tıp merkezleri, polikliniklerin de eğitim merkezi olarak sayıldığı, bilimsel komisyonun, eğitimin niteliğini ve standartlarını oluşturmak hususunda yetkili olduğu ancak takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı kullanıldığı, sertifika programına katılım için katılımcılar yönünden "kamu görevinden yasaklı olmamak" şartının getirildiği, dayanak Yönetmelikte bu şekilde bir kısıtlamaya yer verilmediği, bu şekilde bir sınırlamanın sertifikalı eğitimin amacı ile bağdaşmadığı, bilimsel bir yönünün bulunmadığı, maddi ve manevi varlığını geliştirme ve mesleki kariyerinde ilerlemesinin önlenmediği, kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı hareket edildiği, kamu görevinden çıkartılmış olmasının hekimlik mesleğinin icrasına engel olmadığı ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, söz konusu sertifikalı eğitim programına başvuru yapabilecek kişilerde aranacak şartların belirlenmesinde sağlık insan gücü planlaması kapsamında özellikli birimler (aile hekimliği, diyaliz vb.) ve kamudan hekim ayrılığı olabileceğinin göz önünde bulundurulduğu, kamuda çalışan tabipler bakımından söz konusu sertifikalı eğitim programına, standartın ilan edildiği tarih itibarıyla on beş yılını doldurmuş ve Bakanlıkça tescil edilen geçerli bir sertifikası bulunmayan hekimlerin katılımının öngörüldüğü, yaşam hakkının temini amacıyla sağlık hizmetlerine ülke genelinde eşit ve dengeli dağılımını sağlamak ve bu hizmetlerin sürdürülebilir olmasının



Bakanlıklarının görev ve sorumluluğunda olduğu, ülkemizde 100.000 kişiye düşen hekim sayısının 256 olduğu, bu sayının OECD ülke ortalamasında 377 olduğu, yine ülkemizde 100.000 kişiye düşen uzman hekim sayısının 181 olduğu, 100.000 kişiye düşen uzman hekim sayısının OECD ülke ortalamasının 240 olduğu, ülkemizde aile hekimine düşen nüfusun 3.176 olduğu, sağlık hizmetinin verimliliğinin ve kalitesinin artırılması adına bu sayının 1.600 civarında olması gerektiği, ülkemizin mevcut durumunun, OECD ülkelerinin oldukça gerisinde olduğu, bu istatistiklere göre "medikal estetik sertifika programı"nın uzman hekimler ve aile hekimlerine açılmasının zaten var olan açığın daha da artmasına sebep olacağı, sağlık sisteminin zor duruma düşeceği, dava konusu düzenlemenin alanında uzman akademisyenlerce, sağlık hizmetlerinin ülke genelinde eşit ve dengeli dağılımını ve bu hizmetlerin sürdürülebilir olmasını sağlama hususu dikkate alınarak tüm bu veriler ışığında hazırlandığı, pratisyen hekimler için hazırlanmış olan estetik ve kozmetik uygulamaları sertifikalı eğitim programına yetki verilmiş 97 eğitim merkezi için kursiyer başvurularının alındığı, eğitim standardındaki açıklamalar çerçevesinde 3054 başvuru yapıldığı, başvuruların değerlendirilmesi neticesinde diploma tescili yapılmış, kamu görevinden yasaklı olmayan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve Devlet Hizmet Yükümlüğünü tamamlamış olması şartıyla kamuda çalışanlardan 15 yılını doldurmuş olan ve EKİP' sisteminde kayıtlı hiç bir sertifikası olmayan pratisyen hekimin; özelde çalışanlardan ise 3 yıl mesleğini icra etmiş pratisyen hekimlerin eğitim programına başvurularının kabul edildiği, özellikle uzman hekimlerin öncelenmemesi, pratisyen hekimler arasında da belirli yıl çalışma şartı konulması ve kamuda çalışan hekimlerimizin başvuru şartlarında sertifika almamış olması zorunluluğunun da bu ilkeler doğrultusunda getirildiği, sertifikalı eğitimlerle belirli alanlarda çalışması amaçlanmış hekimlerin estetik ve kozmetik sertifikası alması üzerine özellikli olan alandan (aile hekimliği ve diyaliz de dahil) ayrılabilir olması sebebiyle ilk eğitim programı kapsamında yer almalarının uygun olmayacağının değerlendirildiği, pratisyen hekimler için hazırlanan estetik ve kozmetik sertifikalı eğitim programının uzman hekimler için de açılmayacağı anlamına gelmediği, ülkenin ihtiyaçları, personel nitelikleri ve bunların ülke genelinde eşit ve dengeli dağılımını ve bu hizmetlerin sürdürülebilir olmasının temini bakımından şartlar imkan verdiği takdirde uzman hekimler veya başkaca bir sertifikası bulunan pratisyen hekimler için estetik ve kozmetik sertifika programının açılabilirliği, kaldı ki gerek eğitim programının içeriği gerekse de eğitim programının diğer birçok unsurunun da başvuru yapabilecek kitleye uygun olarak hazırlandığı, bu anlamda programın bir bütünlük arz ettiği, program için yetkilendirilen özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişiler tarafından planlanan ve sadece uzaktan eğitime dayanan ve/veya uygulamalı kısımları özel sağlık kurum ve kuruluşlarında gerçekleştirilen sertifikalı eğitim programları bakımından ilgililerin iştirakinde ve sertifika düzenlenip tescilinde, hukuken bir sakınca bulunmamakta ise de, kamu kurum ve kuruluşlarının verdikleri veya kamu kurum ve kuruluşlarında faaliyet gerektiren sertifikalı eğitimler bakımından Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanunların (Kanun Hükmünde Kararnamelerin) ilgili hükümlerinin dikkate alınmasının gerektiği, olağanüstü hal kapsamında çıkarılan ve bilahare kanunlaşan Kanun Hükmünde Kararnamelerde "...görevine son verilenler bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemez, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler..." hükmünün yer almakta olduğu, bu



hüküm ile ihraç edilen kamu personelinin bir daha kamu görevinde istihdam edilemeyeceği, doğrudan veya dolaylı olarak kamu hizmetlerinde görevlendirilemeyecekleri yönünde düzenleme getirildiği, davacının 01/09/2016 tarihli ve 29818 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 672 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarıldığı, kamu görevinden ihraç edilen sağlık meslek mensuplarının, kamuda dolaylı olarak görev alamayacaklarından ve bu eğitime katılmalarının da dolaylı olarak görev almaları anlamına geleceğinden, kamu kurum ve kuruluşlarınca verilip kamu kurum ve kuruluşlarında faaliyet gerektiren sertifikalı eğitime katılmalarının yukarıda belirtilen kanun hükümlerine uygun düşmeyeceği, dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı, sertifikalı eğitim programına ilişkin katılımcı kurasının 27/03/2025 tarihinde çekildiği, eğitimin ise 10/04/2025 tarihi itibarıyla başladığı ve 22/04/2025 tarihinde de tamamlandığı hususu bir arada değerlendirildiğinde davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ :

DÜŞÜNCESİ : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, davalı idarenin savunması ve ara kararı cevabı alındıktan sonra veya savunma ve cevap verme süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın ve ara kararına cevabın verildiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü:

MADDİ OLAY :

Davacı hekim olup, İlçe Devlet Hastanesinde görev yapmakta iken 01/09/2016 tarihli ve 29818 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 672 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılmıştır.

Sağlık Bakanlığınca 14/01/2025 tarihili Bakanlık Makam Oluru ile "Sertifikalı Eğitim Alanı Belirleme Ön İnceleme Komisyonu" kurulmuş, anılan Komisyon tarafından "Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Eğitim Programı"nın sertifikalı eğitim programı olarak belirlenmesine ilişkin Tıpta Uzmanlık Kurulundan görüş istenilmiştir.

Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun 22/01/2025 tarih ve 2634 sayılı kararı ile; uzmanlık eğitimi çekirdek eğitim müfredatında estetik ve kozmetik uygulamaları konusunda yetkinliği bulunan uzman tabipler haricinde tüm tabiplerin katılımına açık olmak üzere, "Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programı"nın açılmasının uygun olduğuna, anılan eğitim programında; cilt yenileme, lazer uygulamaları, botulinum toksini enjeksiyonu ve dermal dolgu uygulamalarının yer almasının uygun olduğuna karar verilmiştir.



Bunun üzerine, 23/01/2025 tarihli Bakanlık Oluru ile "Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programı"nın standardının belirlenmesi amacıyla bilimsel komisyon oluşturulmuş, Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu'nun 23/01/2025 tarihli kararı ile standartlar belirlenerek Bakanlık Makamının onayına sunulmuş, 19/03/2025 tarih ve 271649630 sayılı Makam Oluru ile dava konusu Standart yürürlüğe konulmuştur.

Davacı tarafından, sertifikalı eğitim programa katılmak için başvuru yapılmış, başvurunun davacının kamu görevinden çıkarılması nedeniyle reddi üzerine bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

İLGİLİ MEVZUAT:

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 1. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde tababet icra ve her hangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için tıp fakültesinden diploma sahibi olmanın şart olduğu; **2. maddesinde,** diplomanın Sağlık Bakanlığınca tasdik ve tescil edilmiş olmasının gerektiği; **3. maddesinde,** tabip diplomasını ve fenni, cerrahi veya şuabatında ihtisas sahibi olduğuna dair işbu kanunun tarifleri dairesinde vesaiki lazimeyi haiz olmıyan hiç bir kimsenin hiç bir ameliyei cerrahiye icra edemeyeceği, **8. maddesinde,** Türkiye'de icrayı tababet için bu Kanunda gösterilen vasıfları haiz olanların umumi surette hastalıkları tedavi hakkını haiz olduğu, ancak her hangi bir şubei tababette müstemirren mütehassıs olmak ve o unvanı ilan edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekaletince kabul ve ilan edilecek müessesattan verilmiş ve yahut ecnebi memleketlerin maruf bir hastane veya laboratuvarından verilip Türkiye Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir ihtisas vesikasını haiz olması gerektiği; **Ek 13. maddesinde;** "...Tabipler ve dış tabipleri dışındaki sağlık meslek mensupları hastalıklarla ilgili doğrudan teşhiste bulunarak tedavi planlayamaz ve reçete yazamaz. Sağlık meslek mensuplarının iş ve görev ayrıntıları ile sağlık hizmetlerinde çalışan diğer meslek mensuplarının sağlık hizmetlerinde çalışma şartları, iş ve görev tanımları; **sertifikalı eğitime ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.**" hükmü yer almıştır.

Aynı Kanun'un 28. maddesinde, "(Değişik: 23/1/2008-5728/25 md.)Hekimlik mesleğinin icrası için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) (1) zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından **hapis cezasına mahkûm olmamak gerekir.**

İcrayı sanat etmesine mani ve gayrikabili şifa bir marazı aklı ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden tabipler, Sağlık Bakanlığının teklifi ve Sağlık Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla icrayı sanattan menolunur ve diplomaları geri alınır." hükmüne yer verilmiştir.

20/07/2016 tarih ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 21/07/2016



tarihinden itibaren ülke genelinde olağanüstü hal (OHAL) ilan edilmiş, OHAL 18/07/2018 tarihinde sona ermiştir. Olağanüstü hal kapsamında çıkarılan ve bilahare kanunlaşan Kanun Hükmünde Kararnamelerde kamu görevlilerine ilişkin tedbirlere yer verilmiş, Kararnamelerde "... kamu görevinden çıkarılan kişiler ... bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemezler, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler." yönünde düzenlemeler yer almıştır. (Örneğin 672 sayılı KHK) .

04/02/2014 tarih ve 28903 sayılı Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği'nin 3. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, "Katılımcı: Yeterlilik kazanmak üzere sertifikalı eğitim programına katılan kişiyi"; (g) bendinde "Sertifikalı eğitim programı: Mezuniyet sonrası; belli bir konuda özel bilgi ve/veya beceriye dayalı yeterlik kazandırmak amacıyla sağlık alanında düzenlenecek örgün ve/veya uzaktan eğitim programını"; (ğ) bendinde, "Sertifika: Mezuniyet sonrası; belli bir konuda özel bilgi ve/veya beceriye dayalı yeterlik kazandırmak amacıyla düzenlenen eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara verilen belgeyi" ifade eder şeklinde tanımlanmış; **4. maddesinde**, sertifikalı eğitim alanları ve bu alanlarda eğitim programlarının standartlarının ulusal sağlık politikaları ve Bakanlığın stratejik planları doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan nitelikli insan gücünü yetiştirmeye yönelik olarak Bakanlığa yapılan başvurular değerlendirilerek ya da doğrudan Bakanlıkça belirleneceği yönünde düzenlemeye yer verilmiş; **5. maddesinin 2. fıkrasında**, sertifikalı eğitim alanları ile standartlarının belirlenmesi aşamasında maddede belirtilen usulle bir bilimsel komisyon kurulacağı ve bu komisyonun tıpta ve dış hekimliğinde uzman olanlara yönelik verilecek sertifikalı eğitimlerde Tıpta Uzmanlık Kurulunun uygun görüşünü, diğer sertifikalı eğitimler için gerekli görürse Sağlık Meslekleri Kurulunun görüşünü alacağı, Komisyonun uygun görülen alanda sertifikalı eğitimin süresini, müfredatı, eğitim verilecek merkezin niteliklerini, program sorumlusunu, eğitici ve **programa katılacak katılımcının niteliklerini**, eğitim materyallerini, eğitimin sonunda uygulanacak sınavın usul ve esaslarını, sertifikanın geçerlilik süresi ve sertifikanın yenilenmesi ile eğitim programının denetim usul ve esaslarına ilişkin standartlarını belirleyeceği, Komisyon kararlarının Bakanlıkça onaylanması halinde yürürlüğe gireceği; **9. maddesinin 1. fıkrasında**, eğitim programları için kişi başına ödenecek eğitim ücretinin, konusuna göre ilgili birimlerce belirleneceği ve Bakanlığın internet sayfasında duyurulacağı düzenlenmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği hükmü yer almaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda aktarılan mevzuata göre, davalı idarenin; sağlık meslek mensuplarına yönelik sertifikalı eğitim düzenlemeleri yapmak hususunda görevli ve yetkili olduğu açıktır.

Mevzuatla verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla düzenleyici işlemler yapabilme yetkisi, Anayasa'nın 124. maddesi gereği idareye tanınan anayasal bir yetkidir. Düzenleyici işlem yapma yetkisi olan idarenin, toplumsal ihtiyaçlar, teknolojik gelişmeler gibi farklı nedenlerle var olan düzenlemelerde değişikliğe gidilebileceği ve bu değişikliklerin



kişilerin hukukunu etkileyebileceği de kuşkusuzdur. Bununla birlikte, idarenin düzenleme yapma ya da bu düzenlemeleri değiştirme yetkisi sınırsız değildir. Bu yetki, hukukun genel ilkeleri ile anayasal ve yasal hükümlerle sınırlandırılmış durumdadır.

1219 sayılı Kanun, 3359 sayılı Kanun,1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile sayılan üst hukuk normlarına dayanılarak çıkarılan Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümleri uyarınca, sertifikalı eğitim alanı olarak açılması uygun görülen alanlarda sertifikalı eğitimin süresini, müfredatı, eğitim verilecek merkezin niteliklerini, program sorumlusunu, eğitici ve **programa katılacak katılımcının niteliklerini**, eğitim materyallerini, eğitimin sonunda uygulanacak sınavın usul ve esaslarını, sertifikanın geçerlilik süresi ve sertifikanın yenilenmesi ile eğitim programının denetim usul ve esaslarına ilişkin standartların Bakanlıkça kurulacak bilimsel komisyon tarafından belirleneceği, sertifikalı eğitim alanın konu itibarıyla geniş ve çok çeşitli olması karşısında her bir sertifikalı alana ilişkin tüm hususların bilimsel komisyon marifetiyle belirlenmesinin işin niteliğine ve hizmet gereklerine daha uygun düşeceğinde şüphe bulunmadığı, estetik amaçlı sağlık hizmetlerine olan talebin artmasına paralel olarak bu talebin karşılanması ve yetkisiz kişilerce tıbbi uygulama yapılmasının engellenmesi için ülkenin sağlık insan gücü göz önüne alınarak estetik amaçlı tıbbi uygulama yapabilecek hekim sayısının artırılmasının elzem olduğu, bu nedenle katılımcılara yönelik işin niteliğine uygun belli kriterler getirilebileceği, bu kriterlerin belirlenmesi hususunda idareye takdir yetkisi tanınmıştır. Dava konusu düzenlemeler yönünden idareye tanınan takdir yetkisinin hukuka uygun kullanılıp kullanılmadığının ortaya konulması gerekmektedir.

Dava konusu düzenleme ile, estetik ve kozmetik uygulamaları sertifikalı eğitim programına katılacak hekimlerin, kamu görevinden yasaklı olmaması gerektiği şart koşulmuştur.

Sertifikalı eğitim programı mezuniyet sonrası verilen bir eğitim olup, katılımcılara belli bir konuda özel bilgi ve/veya beceriye dayalı yeterlik kazandırmayı amaçlamaktadır. Katılımcılar bu eğitim programlarına katılarak başarılı olmaları halinde sertifika almaya hak kazanmaktadırlar. Buna göre de, sertifikalı eğitim programına dahil olan katılımcıların kamu hizmetinde görev almalarından değil, kamu hizmetinden faydalanmalarından bahsedilebilecektir.

Olağanüstü hal kanun hükmünde kararnameleri kapsamında veya disiplin soruşturması kapsamında kamu görevinden çıkarılan sağlık meslek mensuplarının bahsi geçen sertifikalı eğitim programına katılmaları halinde -uygulamalı eğitime dahil olsalar dahi- kamu hizmetinde istihdam edilmelerinden ya da görevlendirilmelerinden söz edilemeyeceği, bunların eğitim ücreti karşılığında kamu hizmetinden faydalanan konumunda oldukları, kamu hizmetinden faydalanmalarına yasal bir engel de bulunmadığı, kamu görevinden yasaklı olmanın doğrudan hekimlik mesleğinin icrasına engel bir durum olmadığı gibi bu kişilerin özel sektörde mesleklerini icra edebildikleri, edindikleri sertifika ile özel sağlık kuruluşlarında hizmet verecekleri göz önünde bulundurulduğunda, takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun kullanılmadığı, bu yönüyle de dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.



Bununla birlikte, dava konusu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen bireysel işlemde de, dayanağı düzenleyici işlemin hukuka aykırı bulunması sebebiyle hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Hukuka aykırılığı bu şekilde ortaya konulan dava konusu işlemlerin, bu haliyle uygulanması halinde telafisi imkansız zarara sebebiyet vereceği de ortadadır.

Bu nedenle davacının yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerekir.

Öte yandan, dava konusu bireysel işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesinin, davacının söz konusu estetik ve kozmetik uygulamaları sertifikalı eğitim programına doğrudan katılması sonucunu doğurmadığı, davalı idare tarafından davacının diğer şartları sağlayıp sağlamadığı hususunda yeniden değerlendirme yapacağı tabiidir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşulların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından davacının **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNİN KABULÜNE,**

2. Davacı tarafından, estetik ve kozmetik uygulamaları sertifikalı eğitim programına katılım için yapılan başvurusunun reddine ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan ve Sağlık Bakanlığının 19/03/2025 tarihli ve E.99910406-799-271649630 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe konulan 79 Standart Numaralı Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programının 5. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*kamu görevinden yasaklı olmayan*" ibaresinin **YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA,**

3. Bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 25/06/2025 tarihinde esasta oy birliği, gerekçede oy çokluğuyla karar verildi.

Başkan
İbrahim
TOPUZ
(X)

Üye
Hümeysra
ERGİN ERCAN

Üye
Yunus Emre
SILAY

Üye
Uğurhan
KUŞ

Üye
Ahmet Cüneyt
YILMAZ



(X)-KARŞI OY :

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atların Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 1. maddesinde, "Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tababet icra ve her hangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için tıp fakültesinden diploma sahibi olmak şarttır." kuralı; 3. maddesinde, "Yukarki maddelerde zikredilen tabip diplomasını ve fenni, cerrahi veya şuabatında ihtisas sahibi olduğuna dair işbu kanunun tarifleri dairesinde vesaikı lazimeyi haiz olmıyan hiç bir kimse hiç bir ameliyei cerrahiye icra edemez. Cerrahii sağireye ait ameliyat ile sünneti her tabip yapabilir." kuralı; 8. maddesinde ise, "Türkiye'de icrayı tababet için bu Kanunda gösterilen vasıfları haiz olanlar umumi surette hastalıkları tedavi hakkını haizdirler. Ancak her hangi bir şubei tababette müstemirren mütehassıs olmak ve o unvanı ilan edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekaletince kabul ve ilan edilecek müessesattan verilmiş ve yahut ecnebi memleketlerin maruf bir hastane veya laboratuvarından verilip Türkiye Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir **ihhtisas vesikasını haiz olmalıdır.**" kuralı getirilmiştir.

Aynı Kanun'un ek 13. maddesinde, sağlık meslek mensuplarının iş ve görev ayrıntıları ile sağlık hizmetlerinde çalışan diğer meslek mensuplarının sağlık hizmetlerinde çalışma şartları, iş ve görev tanımlarının; sertifikalı eğitime ilişkin usûl ve esasların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği; ek 14. maddesinde ise tıpta ve dış tabipliğinde ana uzmanlık dalı eğitimlerine, merkezi olarak yapılacak tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık sınavları ile girileceği, uzmanlık dallarının eğitim müfredatları ve bu müfredatlara göre uzmanlık dallarının temel uygulama alanları ile görev ve yetkilerinin çerçevesinin Tıpta Uzmanlık Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Tıp ve dış hekimliği alanlarında uzmanlık eğitimi, uzmanlık belgelerinin verilmesi ve Tıpta Uzmanlık Kurulunun çalışma usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla, 03/09/2022 tarih ve 31942 sayılı Resmi Gazete'de "Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği" yayımlanmıştır. Bu Yönetmeliğe göre uzman, çizelgelerde yer alan dallardan birinde uzmanlık eğitimini tamamlayarak o dalda sanatını uygulama hakkı ve uzmanlık unvanını kullanma yetkisi kazanmış olanları; uzmanlık eğitimi, Tıp veya dış hekimliğinde uzman olabilmek için gereken eğitim ve öğretimi; uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatı, uzmanlık eğitimi yapılabilmesi için bir programın uygulaması gereken, mezuniyet öncesi ulusal çekirdek eğitim programını içerecek şekilde hazırlanan asgari eğitim ve öğretim müfredatını ifade etmektedir. Yönetmeliğin 5. maddesinde, kurumlara program temelinde uzmanlık eğitimi yetkisi verilmesi ve bu yetkinin kaldırılmasına ilişkin teklifleri karara bağlamak, uzmanlık dallarının eğitim standardını da içeren uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatlarını belirlemek ve ilan etmek ve ilgili uzmanlık dalının uzmanlık eğitimi çekirdek ve genişletilmiş müfredatlarına göre uygulama alanları ile **temel görev ve temel yetkilerinin çerçevesini belirlemek** Tıpta Uzmanlık Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır. Yönetmeliğin 10. maddesine göre, Adli Tıp Kurumu dışındaki kurumlarda uzmanlık eğitimi, ilgili dalda uzman olup profesör, doçent, doktor öğretim üyesi unvanına sahip olanlar ile eğitim görevlisi veya başasistanlar tarafından verilebilmekte olup, doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanlık eğitimi verebilmeleri için uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şart koşulmuş ve eğitici olmayan uzmanlar ile ilgili alanda uzman olmayan



öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin, asgari eğitici standartları içerisinde sayılmamakla birlikte yetkilendirilmiş programlarda, birim eğitim sorumlusunun onayıyla ancak eğitimciler nezaretinde eğitimde görev alabileceği düzenlenmiştir. Yönetmelikte uzmanlık eğitiminin koşulları ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş, "Uzmanlık yetkisinin kullanılması" başlıklı 27. maddesinde, "*Bu Yönetmelik hükümlerine göre **uzmanlık belgesi almayanlar, hiçbir yerde ve şekilde uzmanlık unvan ve yetkisini kullanamazlar. Bu Yönetmelikten önceki mevzuata göre kazanılmış bulunan uzmanlık yetkisi ile ilgili haklar saklıdır.***" kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan 1219 sayılı Kanun ile buna dayanılarak yürürlüğe konulan Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; bir uzmanlık dalına ilişkin tıbbi müdahalede bulunabilmek için, tıp fakültelerinden mezun olduktan sonra, öngörülen eğitim kurumları ve programları dahilinde, belirlenen eğitimciler tarafından verilecek eğitimi tamamlayarak o dalda uzmanlık belgesi almak gerektiği, aksi takdirde hiçbir şekilde uzmanlık yetkisinin kullanılamayacağı ve uzmanlık gerektiren tıbbi faaliyetlerin gerçekleştirilemeyeceği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Estetik ve Kozmetik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programı ile, belli şartları taşımaları kaydıyla pratisyen hekimlere, verilecek eğitim neticesinde estetik ve kozmetik uygulama amacıyla botulinium toksin uygulamaları, cilt yenileme, lazer uygulamaları, dolgu uygulamaları yapabilme yetkinliği kazandırılması hedeflenmektedir.

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği'ne göre oluşturulan, Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sisteminde (TUKMOS), Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından hazırlanan çekirdek eğitim müfredatları uyarınca, dava konusu sertifikalı eğitim programındaki estetik amaçlı tıbbi uygulamaların yapılması, "plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi" ile "deri ve zührevi hastalıklar" uzmanlık dallarının yetkinliğinde olup, ayrıca, bazı uzmanlık dalları için de dava konusu sertifika programına konu estetik amaçlı uygulamaların yapılabilmesi yetkinliği kazandırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu doğrultuda; dava konusu Sertifikalı Eğitim Programı hükümlerinde, anılan tıbbi uygulamaları yapma yetkinliği olmayan, yani hiçbir seviyede bu uygulamalara yönelik girişimsel yetkinlik düzeyine ilişkin tıpta uzmanlık eğitimi almamış olan hekimlere, sertifika almak suretiyle botulinium toksin uygulamaları, cilt yenileme, lazer uygulamaları, dolgu uygulamaları yapma yetkisi verilmesi yönüyle hukuka uyarlık görülmemiş olup, bu uygulamaları yapabilme yetkinliği kazandırılan uzmanlık eğitimi tamamlamış hekimler haricindeki hekimler tarafından yapılacak uygulamaların insan sağlığı açısından telafisi güç veya imkansız zararlara sebep olabileceği sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, dava konusu sertifika programı ile pratisyen hekimlere, belli uzmanlık alanlarına ilişkin işlem yapma yetkinliğinin kazandırılabilmesi kabul edildiğinde dahi, uzmanlık dalında tıbbi müdahale yetkisi kazandıracak her türlü eğitimin, yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinde uzmanlık eğitimi için öngörülen (eğitimin verileceği kurum-kuruluş, eğitici, eğitim programlarına ilişkin) nitelikleri taşıması ve eğitimin süresinin de eğitime konu tıbbi uygulamaların güvenli ve doğru bir şekilde uygulanabilmesi ile oluşabilecek bir komplikasyonun giderilmesi becerisinin kazandırılması yönünden yeterli olması gerektiği gözetildiğinde, dava konusu Programın içeriğinin belirtilen bu kriterlere uygun olmadığı



görülmektedir. Bu nedenle, anılan kriterlere sahip olmayan sertifika eğitime katılım şartlarını öngören dava konusu düzenlemede bu yönüyle de mevzuata uygunluk bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, bu alanın sertifikalı eğitime konu edilebileceği kabul edildiği takdirde ise, Daire kararındaki gerekçe doğrultusunda dava konusu düzenlemede ve bireysel işlemden hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yürütmenin durdurulması isteminin kabulü yönündeki Daire kararına, bu alanın sertifikalı eğitime konu edilemeyeceği yönündeki yukarıda belirtilen gerekçenin de eklenmesi gerektiği oyuyla bu gerekçe yönünden katılmıyorum.

Başkan
İbrahim
TOPUZ

